

Хай палає свічка...

Сценарій до свята Шевченка

Ведучий:

Шановні гості! Запрошуємо вас у царство мудрого й красивого, правдивого й цінного, сильного й ласкавого, доброго й мужнього слова. Поезія – це вогник, схожий на полум'я свічки, що запалює душу людини

(Запалює свічку, що стоїть біля портрета Т. Г. Шевченка)

Ведучий:

В історії назавжди залишаються імена, які з гордістю вимовляє, пам'ятає і шанує людство. У перші березневі дні ми знову згадуємо великого сина нашого народу – Тараса Шевченка. Скільки років минуло з дня народження поета, проте і нині живе під сонцем України Кобзареве слово, слово великої, непогасної любові до свого народу, своєї землі.

Ведучий:

Хай палає свічка,
Хай палає,
Поєднає нас вона в цей час.
Друзів голоси нехай лунають,
Слово й музика нехай єднають нас

(Звучить мелодія «Молитва за Богородицю»)

Ведучий:

В похилій хаті край села,
Над ставом чистим і прозорим
Життя Тарасику дала
Кріпачка-мати, вбита горем

(Входить молода мати з немовлям на руках)

Мати:

Сину мій, прости, що доля твоя буде тяжкою, бо народжений ти невільником – кріпаком. Сину мій, моя дитино! Яким воно буде, твоє майбутнє? Чи матимеш кусень хліба, свою господу, стріху над головою?

(Відходить убік, виходить учениця і читає поезію «На панщині пшеницю жала»)

(Виходить стомлений батько, зупиняється біля матері)

Батько:

Синові Тарасику з мого хазяйства нічого не треба: він буде неабияким чоловіком; з його буде або щось добре, або велике ледащо, для його моє наслідство нічого не буде значить або нічого не допоможе.

(Идуть зі сцени)

Ведучий:

Тепер просто неможливо уявити, що сталося б з Тарасом, з його геніальним поетичним талантом, художнім хистом, якби не було в його житті 22 квітня 1838 року.

Голос Тараса

(починає звучати з-за сцени): Живу, учусь, нікому не кланяюсь і нікого не боюсь – велике щастя бути вільним чоловіком, робити, що хочеш, тебе не спинить *(говорить, виходячи на авансцену)*

Ведучий:

Найкращий і найцінніший скарб доля дала йому лише по смерті – невмирущу славу і все розквітаючу радість, яку в мільйонах людських сердець знову й знову збуджуватимуть його твори.

(До Шевченка-старшого на сцені приєднується Шевченко-молодший і вони по частинах читають поезію «Мені тринадцятий минало»)

(По закінченні звучить музика у виконанні кобзи чи бандури)

Ведучий:

Дякуємо Богу святому, що живемо не в такий вік, коли за слово правди людей на хрестах розпинали або на кострах палили. Не в катакомбах, не в вертепах зібралися ми славити великого чоловіка за його науку праведну: зібралися ми серед білого дня і всією громадою, складаємо йому щиру дяку за його животворне слово.

Учень 1:

Щовесни, коли тануть сніги
І на рясті засяє веселка,
Повні сил і живої снаги
Ми вшановуєм пам'ять Шевченка.

Учень 2:

Ти, Тарасе, сьогодні
Нас зібрав до купи.
І зійшлися у цій залі
Шевченка онуки

Учень 3:

Хліб і сіль тобі, Тарасе,
Сьогодні підносимо...
Вшанувати цю гостинність

(Цей учень стоїть із хлібом на рушнику, який кладе на стіл перед портретом Т. Г. Шевченка)

Оплесками просимо (присутні аплодують на честь Т. Г. Шевченка)

Учень 1:

Ти зорею сяєш у прийдешнім віку,
Сходиш хлібом духовним на яр-рушнику.
У розкриллі земних і заобрійних трас
Височієш над світом, великий Тарас

Учень 2:

Твій голос – повнить пшеничний колос,
Бо те, за що ми жили і боролись, –
Твій сон щасливий, зоря твоя,
Велика, вольна, нова сім'я...

(Український танок)

Ведучий:

Живими в пам'яті встають
Ярема, Гонта, Гамалія,
І Катерина, Ганна, і Лілея
В людські серця проклали путь

(Виходять герої Шевченкових творів)

Катерина

(проходить сценою з дитиною на руках і говорить сама до себе): Утік! Нема!
Сина, сина батько одцурався! Боже ти мій! Дитя моє! Де дінуся з тобою?
Москалики! Голубчики! Візьміть за собою бо покину. Як батько покинув
(застигає у непорушності)

Наймичка

(виходить): А я ледве додибала до вашої хати, не хотілося на чужині одній
умирати! Коли б Марка діждатися... Так щось тяжко стало! *(Входить*
хлопець-Марко. Наймичка кидається до нього)

Наймичка:

Марку! Проти мене! Я каралась! Весь вік в чужій хаті... Прости мене, мій
синочку! Я... Я твоя мати

(Під сумну музику йдуть зі сцени)

Сценка-колаж «Тополя»

1 русалка

Ходімо гріться!
Зійшов вже місяць!

2 русалка

Місяченьку! Наш голубоньку!
Ходи до нас вечеряти!
Посвіти нам... Он щось ходить!
Он під дубом щось там робить.

3 русалка

Полюбила чорнобрива
Козака дівчина.
Полюбила – не спинила,
Пішов та й загинув...

4 русалка

Пішла вночі до ворожки
Щоб поворожити:
Чи довго їй на сім світі
Без милого жити?

1 русалка

Пішла, вмилаь, напилася,
Мов не своя стала.
Вдруге, втретє та, мов сонна,
В степу заспівала.

Дівчина

(Під час монологу дівчини русалки пов'язують на її одяг, руки різнокольорові стрічки, а дівчина потихеньку підіймає руки вгору, перетворюючись на дерево)

Плавай, плавай, лебедонько,
По синьому морю,
Рости, рости, тополенько,
Все вгору та вгору!
Там десь милий чорнобривий
По полю гуляє,
А я плачу, літа трачу,
Його виглядаю.

Скажи йому, моє серце,
Що сміються люде,
Скажи йому, що загину,
Коли не прибуде.

2 русалка

Зілля дива наробило –
Тополею стала.
Не вернулася додому,
Не діждалася пари.

3 русалка

Прилітає зозуленька
Над нею кувати,
Прилітає соловейко
Щоніч щебетати.
Виспівує та щебече,
Поки місяць зійде,
Поки тії русалоньки
З Дніпра грітись вийдуть.

(Під музику до балади «Причинна» русалки і дівчина йдуть зі сцени)

Ведучий:

Він був сином мужика – і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком – і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком – вказав нові, світлі і вільні шляхи професорам і книжним вченим. Десять літ він томився під вагою російської солдатської муштри, а для волі Росії зробив більше, ніж десять переможних армій. Доля переслідувала його в житті, скільки лаиш могла, та вона не зуміла перетворити золота його душі на ржу, ані його любові до людей на ненависть і погорду, а віру в Бога – на зневіру і песимізм.

Ведучий:

Доля не шкодувала йому страждань, але й не пожаліла втіх, що били із здорового джерела життя. Ось такий був і є для нас, українців, Тарас Шевченко.

(Музична композиція у виконанні учня школи із уривків до творів Шевченка)

З'являється дівчина-Україна із вишневою гілкою у руках

Україна:

Завірюха стугоніла, вила,
А мороз гострив свій білий ніж;
А земля од ляку задубіла,
На вітрах крутилася скоріш;

Щулились дороги, мерзли хмари,
В сіру безвість зносила міста,
А дуби стругалися на мари,
На труну, на віко, на хреста.
Петербурзьким шляхом, по коліна
Грузнувши в заметах, боса йшла
Зморена, полатана Україна,
Муку притуливши до чола.
Хурделяє хуга-хуртовина,
Засипає очі вщертъ.
І біжить до сина Україна
Одганяти знавіснілу смерть.
Цілу ніч надворі виє хуга,
Плаче, деренчить в віконнім склі.
Ні дружини, ні дітей, ні друга –
Тільки гілка вишні на столі.

(Ставить гілочку вишні із квіточками у вазу на столі із портретом Шевченка)

Ведучий:

Доля не дала Шевченкові сімейного щастя, родинного тепла, взаємної любові, не було в поета навіть хатини – останньої мрії. Він мріяв про люблячу дружину, діток, про садок біля власної хати над Дніпром, та не судилось. Не судилось.

Ведучий:

На дорозі життя Шевченко зустрічав жінок, які могли б розділити його самотність, та не судилось. Не дозволила доля стати Тарасові під вінець у церкві з подругою на все життя.

(Під звуки ліричної мелодії виходить дівчина і читає поезію І. Драча «Далекий дівочий голос»)

Дівчина:

Я тебе чекала роки й роки.
Райдугу пускала з рукава.
На твої задумані мороки,
На твої огрозені слова.
Я тебе в Закревській поманила,
Я душею билась в Респніній,
А в засланні крила розкрилила
В Забаржаді, смуглій і тонкій.
Ні мотиль-актриса Піунова,
Ні Лікери голуба мана
Цвітом не зронилися в грозову

Душу вільну, збурену до дна.
Я б тобі схилилася на груди,
Замість терну розсівала б мак.
Та мені зв'язали руки люди.
«Хай страждає, кажуть, – треба
Хай у ньому сльози доспівають
У ненависть, в покару, в вогні».
І мене, знеславлену, пускають,
Щоб ридали вірші по мені.
Я – Оксана, вічна твоя рана,
Журна вишня в золотих роях.
Я твоя надія і омана.
Іскра не роздмухана твоя.

Хлопець, який виконував роль дорослого Шевченка:

Шануйте коми кожної пір'їну
В розкриллях білих ста його томів,
Що зносили до сонця Україну,
Яку лиш він до слова розумів.
Він був поетом волі і час неволі,
Поетом доброти в засланні зла,
Була у нього надзвичайна доля.
Та доля українською була.

Дівчина:

Жива
Душа поетова святая,
Жива в святих своїх речах.
І ми, читая, оживаєм,
В чуєм Бога в небесах.

Учнями виконуються перші 4 рядка «Заповіту» різними мовами світу (до шести), закінчує учень останніми рядками українською мовою:

...І мене в сім'ї великій
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим, тихим словом

Джерело: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/stsenarii-do-svyata-shevchenka-khai-palae-svichka.html>